

Krister Isaksson
Trafikplanering
08-508 262 25
krister.isaksson@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-02-12

Kompletterande redovisning av cykeltrafikens betydelse i Stockholmstrafiken. Skrivelse från Jan Valeskog (s)

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner samt överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Anette Scheibe
Avdelningschef

Staffan Forsell
Enhetschef

Skrivelsen

I skrivelsen efterfrågas kompletterande statistikuppgifter och en belysning av ett antal frågeställningar kring cykeltrafikens relativa betydelse. Vidare påtalas att säkrad statistik inte till alla delar tas upp i redovisningen "Utvärdering av cykelbanor och cykelfält 1998 – 2006" (TN 2006-03-06) vad gäller antalet personer som cyklar, antalet olyckor med cyklister inblandade och cykeltrafikens relativa betydelse.

Trafikkontorets synpunkter

Cykelolyckor

Kunskap om trafikolyckor är ett viktigt underlag för trafiksäkerhetsarbetet och möjligheten att nå trafiksäkerhetsmålen. Statistiken som staden använder sig av bygger på den statistik som finns i STRADA (Swedish TRaffic Accident Data Acquisition), en nationell databas dit både polis och sjukvård är uppgiftslämnare. Sjukvårdens medverkan i STRADA är dock inte obligatorisk. Hösten 2006 deltog ungefär hälften av alla sjukhus med akutmottagningar i Sverige. Sjukhusen i Stockholm deltog inte.

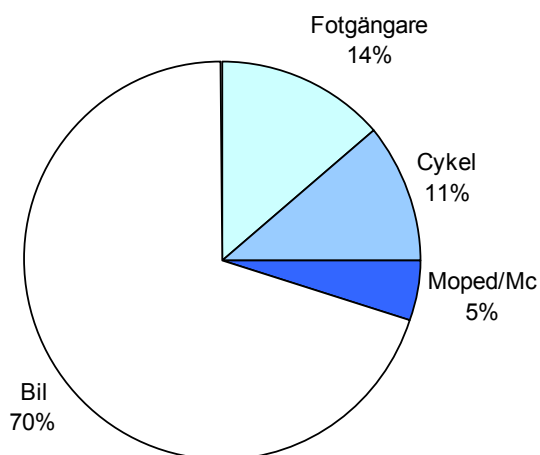
Stockholms stad har alltså bara tillgång till de olyckor som rapporteras in av polisen, vilket är en brist. De trafikolyckor som rapporterats till polisen är endast en del av alla olyckor som inträffar. Mörkertalet, alltså den andel av olyckorna som polisen inte får vetskap om, är stort. Detta gäller särskilt cyklisters singelolyckor.

Genom information från sjukvården kan bilden bli mer komplett. En undersökning från Lunds Universitet visade att 60 procent av dem som skadats i trafikmiljö inte fanns i polisens statistik och att 90 procent av dem som skadades i fotgängar- eller cykelolyckor inte var polisrapporterade. Trafikskador är alltså ett betydligt större problem än vad som framgår genom polisrapporterna.

För att få en uppfattning om den verkliga omfattningen av trafikolyckor i Stockholms stad har Trafikkontoret låtit göra en uppskattning av dessa i samband med arbetet att revidera trafiksäkerhetsprogrammet. Analysen baseras på jämförelser mellan polisrapporterade olyckor i Stockholm 2003-2006 och de rapporter som samlats in under motsvarande tid i Malmö och Göteborg – två andra storstadsregioner där den officiella statistiken kompletteras med uppgifter från sjukhusen.

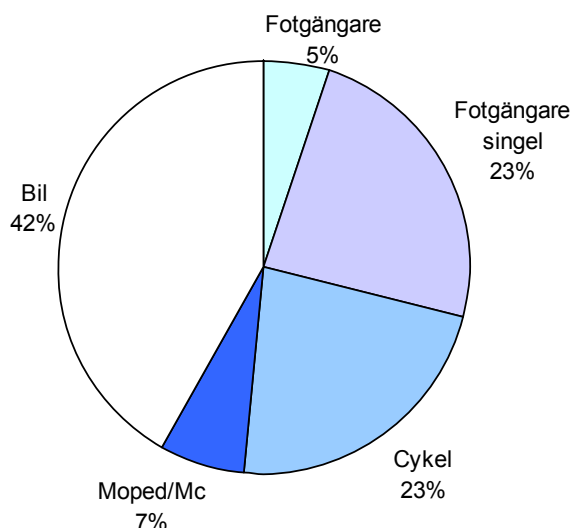
Enligt polisens rapporter trafikskadas omkring 2 100 människor årligen i Stockholms stad. Fördelningen mellan olika trafikantgrupper för dessa personer visas i diagrammet nedan.

Trafikskadade i polisrapporterade trafikolyckor i Stockholms stad

En uppskattning av vad en sjukhusrapportering i Stockholm skulle innebära visar att någonstans mellan 5 020 och 5 800 personer skadas varje år i trafiken i Stockholm. Detta är en betydligt högre siffra än vad som framgår av statistiken från polisen. Fördelningen mellan trafikantlagen skiljer sig också. De oskyddade trafikanterna utgör en betydligt större del av problemet.

Trafikskadade i Stockholms stad efter uppskattat verkligt antal

Mörkertalet i polisens statistik är alltså särskilt stort för oskyddade trafikanter. Det har framförallt två orsaker. För det första ställer olyckor med skadade gång- och cykeltrafikanter till små störningar i trafiken när de inträffar jämfört med

bilolyckor. Det finns alltså mindre anledning att tillkalla polis när en oskyddad trafikant skadats i trafiken och den skadade förs ofta till sjukhus direkt. Särskilt gäller det problemet cyklisters singelolyckor. För det andra så ingår inte fotgängares singelolyckor i polisens statistik.

Den officiella bilden av trafiksäkerheten är alltså både ofullständig och missvisande. Att få till stånd en fungerande sjukhusrapportering i Stockholm är en förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt trafiksäkerhetsarbete. Ansvaret för detta arbete ligger hos Vägverket och staden deltar i detta arbete.

Antalet cyklister

Varje år sedan 1980 genomför kontoret räkningar av cykeltrafiken. Detta sker på 32 platser. Från och med 2007 ingår också 34 platser i ytterstaden. Dessa räkningar genomförs manuellt med observatörer ute på platserna. Successivt har maskinella detektorer placerats ut på vissa av dessa platser. Dock har denna utrustning, precis som påtalas i skrivelsen, varit behäftad med problem vad gäller detektering av cyklar. Därför har kontoret fortsatt med manuella räkningar som har en hög tillförlitlighet för att säkerställa statistiken i avvaktan på att den maskinella utrustningen skall bli tillförlitlig. Ett utvecklingsarbete vad gäller räkningar av cykeltrafik pågår i samarbete med Vägverket Region Stockholm.

Resvaneundersökningar som belyser cykeltrafikens relativa betydelse i staden saknas. Det finns endast en genomförd under tidsperioden 1998 – 2006 och därmed kan ingen slutsats dras av hur cykeltrafikens relativa betydelse förändrats. Undersökningen genomfördes 2004 av USK. Övriga resvaneundersökningar under perioden är för hela länet och många gånger slås gång- och cykeltrafik ihop till ett och samma trafikslag vilket gör det omöjligt att säga något om cyklandet i Stockholm.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden godkänner samt överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Slut